

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **PhDr. J. T.**, zast. opatrovníci JUDr. Klárou Mottlovou, advokátkou, se sídlem Freyova 82/27, Praha 9, proti žalovanému: **Úřad Městské části Praha 3**, se sídlem Havlíčkovo náměstí 700/9, Praha 3, za účasti osoby zúčastněné na řízení: MUDr. D. U., zast. JUDr. Lucíí Dolanskou Bányaiovou, Ph.D., advokátkou, se sídlem Lazarská 13/8, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 11. 2013, č. j. OV/2382/13/Kir, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 7. 2020, č. j. 6 A 17/2014 - 147,

t a k t o :

Kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení **se p ř i z n á v á** odkladný účinek vůči rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 7. 2020, č. j. 6 A 17/2014 - 147.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a návrh na přiznání odkladného účinku

[1] Rozhodnutím odboru výstavby žalovaného ze dne 11. 11. 2013, č. j. OV/2382/13/Kir (dále též jen „napadené rozhodnutí“), byl osobě zúčastněné na řízení udělen souhlas se změnou v užívání části stavby (nebytové jednotky č. X) fyzioterapeutického centra Medicalwave na nestátní zdravotnické zařízení - stomatologickou ordinaci nacházející se ve 2. nadzemním patře bytového domu na adrese P. P. X, P. X. Toto rozhodnutí napadl žalobce žalobou u Městského soudu v Praze. Ten rozsudkem ze dne 23. 7. 2020, č. j. 6 A 17/2014 - 147 (dále též jen „napadený rozsudek“), napadené rozhodnutí zrušil.

[2] Proti napadenému rozsudku podala osoba zúčastněná na řízení (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost. Zároveň stěžovatel požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Stěžovatel je přesvědčen, že jsou splněny podmínky pro jeho přiznání, neboť na provozu stomatologické ordinace závisí jeho živobytí. Stomatologická činnost v uvedené ordinaci představuje jeho jediný zdroj příjmů, přičemž z těchto příjmů pokrývá provozní i osobní náklady přesahující 400.000 Kč měsíčně. Zrušení souhlasu se změnou v užívání a následná nutnost uzavření ordinace by tak pro stěžovatele měla prakticky likvidační dopad.

[3] Přiznáním odkladného účinku naopak podle stěžovatele žádné jiné osobě (včetně žalobce) újma nevznikne. Byt žalobce je od uvedené ordinace vzdálen natolik, že provoz ordinace nemá na užívání bytu žalobcem prakticky žádný dopad. Stěžovatel se rovněž nedomnívá, že by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s veřejným zájmem. Ve veřejném zájmu naopak podle něj je, aby provoz stomatologické ordinace nebyl nedůvodně přerušen, neboť zajišťuje zubní péči obyvatelstvu.

[4] Žalobce s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nesouhlasil. Uvedl, že s provozem stomatologické ordinace stěžovatele je spojen pohyb více osob po domě, což s sebou mimo jiné nese vyšší riziko nákazy koronavirem nebo jinými nemocemi.

[5] V reakci na toto žalobcovo vyjádření stěžovatel uvedl, že předmětná nebytová jednotka je již kolaudována jako zdravotnické zařízení. Změna jeho zaměření z fyzioterapie na stomatologii přitom nemá na počet osob pohybujících se v domě zásadní vliv. Pacienti se navíc pohybují v části domu, která je poměrně vzdálena od bytu žalobce. Žalobci tedy žádná újma nevzniká.

[6] Žalovaná soudu sdělila, že nevyužívá své možnosti vyjádřit se ke kasační stížnosti, ani k návrhu na přiznání odkladného účinku.

II. Posouzení návrhu Nejvyšším správním soudem

[7] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek. Soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. lze kasační stížnosti přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] Z těchto ustanovení vyplývá, že možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Odkladný účinek má charakter institutu mimořádného, vyhrazeného pro ojedinělé případy; je koncipován jako dočasná procesní ochrana stěžovatele jako účastníka řízení před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého soudního, resp. správního rozhodnutí; přiznáním odkladného účinku je prolamována právní moc rozhodnutí (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015 - 38).

[9] Stěžovatel ke své žádosti přiložil listiny, které osvědčují jeho měsíční výdaje spojené s provozem stomatologické ordinace. Tyto náklady zahrnují především splátky hypotečního úvěru na koupi nebytové jednotky (přibližně 48.000 Kč), splátky úvěru na nákup technologií do ordinace (přibližně 14.000 Kč) a mzdové náklady (přibližně 290.000 Kč). Součástí těchto nákladů jsou i další položky, jako např. stěžovatelovo sociální a zdravotní pojištění, splátky leasingu na auto a drobné technologie, zálohy na elektřinu či platby spojené s vlastnictvím jednotky v celkové výši přibližně 60.000 Kč měsíčně.

[10] Ke své žádosti stěžovatel rovněž připojil část schématu domu, z něhož vyplývá, že stěžovatelova ordinace se nachází ve 2. nadzemním podlaží, zatímco byt žalobce v 7. nadzemním podlaží.

[11] Na základě výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že stěžovatel dostatečně osvědčil, že nepřiznáním odkladného účinku jeho kasační stížnosti by mu vznikla závažná újma. Z uvedených výdajů je totiž zřejmé, že téměř všechny tyto výdaje by stěžovatel alespoň po nějakou dobu byl povinen hradit i v případě uzavření stomatologické ordinace. Vzhledem k výši uvedených částek přitom Nejvyšší správní soud nepochybuje o tom, že při absenci příjmů z provozu ordinace by tato povinnost mohla mít pro stěžovatele zásadní existenční důsledky spočívající potenciálně i v nutnosti ordinaci či její vybavení prodat, aby mohl své dluhy splácet.

pokračování

[12] V případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti tak reálně hrozí, že stěžovatel by po případném následném vyhovění kasační stížnosti již nebyl schopen obnovit provoz své ordinace. Soudní ochrana by tak v projednávané věci nesplnila svůj účel, jímž je ochrana práv stěžovatele, včetně jeho práva na podnikání a práva získávat prostředky pro své životní potřeby prací.

[13] Jelikož Nejvyšší správní soud považoval újmu hrozící stěžovateli za odůvodňující přiznání odkladného účinku jeho kasační stížnosti, přistoupil k poměrování újmy, která by mohla stěžovateli vzniknout nepřiznáním odkladného účinku, a újmy, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinku jinak závazného rozhodnutí došlo.

[14] Z napadeného rozsudku, správního spisu i z vyjádření účastníků vyplývá, že jedinou osobou, u níž by v souvislosti s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti přicházel v úvahu vznik újmy, je žalobce. Ten hrozbu újmy spatřuje ve skutečnosti, že v zubní ordinaci dochází k manipulaci s nebezpečnými odpady, k manipulaci s léčivými, k emisi záření z rentgenových přístrojů a ke zvýšené frekvenci návštěvníků ordinace, kterým je lhostejná bezpečnost v domě.

[15] S ohledem na obsah správního spisu i napadeného rozhodnutí je však zřejmé, že zásadní problém pro žalobce nepředstavuje samotný provoz stomatologické ordinace, nýbrž způsob, jakým byla změna v užívání povolena. Žalobce tvrdí, že byl postupem správních orgánů krácen na svých právech, diskriminován pro své zdravotní postižení a že postup úředníků žalovaného byl zcela účelový a zaujatý. Jak podání podnětu k zahájení přezkumného řízení, tak správní žaloby bylo ze strany žalobce motivováno především snahou domoci se respektování procesního postavení, které mu přísluší.

[16] Výše uvedené podporuje i to, že ve všech svých vyjádřeních se žalobce z věcného hlediska omezoval pouze na obecné výtky (manipulace s léčivými a odpady, rentgenové záření), u nichž je přímý dopad na jeho život přinejmenším sporný. Obdobně přitom platí i pro tvrzený vyšší počet lidí navštěvujících dům v důsledku provozu stomatologické ordinace. Se stěžovatelem je totiž nutné souhlasit v tom, že i provoz fyzioterapie nepochybně vyžadoval přítomnost návštěvníků v domě. Žalobce přitom neuvádí žádný přesvědčivý důvod, který by Nejvyšší správní soud vedl k závěru, že údajná vyšší přítomnost návštěvníků v domě mu působí významnou újmu i přesto, že jeho byt se nachází pět pater nad stomatologickou ordinací.

[17] Nejvyšší správní soud na tomto místě rozhodně nehodlá nijak snižovat závažnost žalobcových námitek proti postupu žalovaného, jimž v napadeném rozsudku přisvědčil i krajský soud. Těmito námitkami se bude věcně zabývat až v konečném rozhodnutí ve věci samé. Vzhledem k povaze žalobcových námitek i skutkové situaci však Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že zásah do práv stěžovatele a jeho pacientů by v případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti výrazně převyšoval zásah do práv žalobce. První kritérium přiznání odkladného účinku je proto splněno.

[18] Pokud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je třeba poměřovat intenzitu hrozícího zásahu do práv svěřících stěžovateli s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131). V projednávaném případě by vzhledem k celkové délce správního a soudního přezkumu (blížíci se již téměř sedmi letům) mohlo být přiznání odkladného účinku především v rozporu s požadavkem na rozhodování v přiměřené době a bez zbytečných průtahů. Intenzita újmy vzniklé stěžovateli odepřením jeho jediného zdroje příjmů však převáží nad uvedeným veřejným zájmem.

[19] Je-li rozhodnutí městského soudu správné, bude v důsledku přiznání odkladného účinku kasační stížnosti po dobu nejvýše dalších několika měsíců umožněn provoz stomatologické ordinace. Naproti tomu nepřiznání odkladného účinku by představovalo výrazný zásah do života stěžovatele a v menší míře i do života jeho pacientů, přičemž v případě vyhovění jeho kasační stížnosti by reálně přicházelo v úvahu, že činnost stomatologické ordinace již nebude obnovena. Se stěžovatelem je přitom nutné souhlasit i v tom, že existuje veřejný zájem na poskytování stomatologických služeb veřejnosti, který v projednávané věci rovněž svědčí ve prospěch přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

III. Závěr

[20] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud stěžovateli vyhověl a jeho kasační stížnosti přiznal odkladný účinek podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. Do rozhodnutí o kasační stížnosti se tak pozastavují účinky napadeného rozsudku.

[21] Nejvyšší správní soud připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 5 s. ř. s.). Z usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti rovněž nelze dovozovat jakékoliv závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. září 2020

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu